

„ELŐRE“

Szerkeszti: Haraszty Lajos.

Négy év alatt . . .

I.

— Juliska, öntözzük meg a virágágyakat, egyet maga, egyet én. Hiszen úgys utóljára látom magát.

— Maga olyan fűcesa, Nándor. Minek mondja, hogy utóljára, hát nem fog maga haza jönni? És ha haza jön, nem fog eljönni mihozzánk?

— Négy év alatt Juliska, négy év alatt sok minden történhetik. Maga megismerkedik egy kedves, szép fiatalemberrel. Hiszen nem egy van, hanem száz. Magát, Juliska könnyen megszeretik, mert hiszen maga olyan szép, olyan édes . . . És maga is megfogja szeretni azt, akit én már most is gyűlölök. Amikor majd visszajövök, Juliska már rám sem fog emlékezni.

— Igazán ne mondjon ilyent, Nándor! Emlékszik akkor . . . megmondtam magának — pedig nem is szabadna, — hogy csak magát szeretem. Sohasem fogok mást szeretni! Soha! Lássa maga milyen rossz, pedig éppen úgy kételkedhetnék én is magában.

— Juliska nem ért engem. És gondolom, hogy bízik bennem. De hátha kedves szülei mondani fogják majd, hogy előnyösebb, jobb lesz, ha ehhez, vagy ahhoz megy nőül. Maga nagyon szereti szüleit, hogy fog ellenszegülhetni?

— Higyje el, én nem hagyom magam rábeszélni. Tudja Nándor, mikor még egészen kis iskolás voltam, a tanítókisasszony kiállított, pedig nem én beszélgettem. Haza mentem és akármit mondtak otthon, abba az iskolába nem mentem fel többször. Majd meglátja Nándor. Hiszen nem is nagy idő az a négy év! Na most jöjjön, öntözzük meg a virágokat.

— Ne még Juliska. Ma utolsó délután vagyunk együtt, adjon nekem valami emléket. Vágjon le a hajából egy fürtöt. Megteszi?

— De maga is ad?

Juliska levágott egy fürtöt, egy hosszabb hajszállal körültekerte és odaadta neki.

— Köszönöm, — és megcsókolta a hajfürtöt.

II.

Sajó Nándor másodéves bölcsészethallgató bosszankodva jár fel és alá kis szobájában. Egyszerre csak leül, és szórakozottan habrálja a Propedeutika fedelét. Tenyerébe hajtva homlokát gondolkodik.

— Héttől nyolcig itt a házban tanítani, nyolctól egyig egyetem, kettőtől hatig egyetemi gyakorlat, hattól kilencig ismét tanítani! Haza jövök féltízkor, elfáradva, kimerülve, bosszusan: és most kezdjek el tanulni! Ez nem megy, így nem lehet. Pedig tanulnom kell szorgalmasan. Megígérttem Juliskának. Különbösen soha sem lesz az enyém . . . Vajjon mit csinálhat most? Írnom nem lehet neki, édes anyja nem akarja, hogy zavarjuk egymást. A szünidőben nem mehettem haza a tanítványok miatt. — Az édes, milyen szomorú volt, mikor elbucsuztam tőle! — Milyen szép, milyen kedves . . . Csak most, most tudom igazán mennyire szeretem! Mikor az ablakból könnyes szemmel intett búcsút, olyan bájos volt . . . Énértem könnyezett . . . Szerettem volna visszárohani, leborúlni előtte és megmondani, hogy nem mehetek, nem tudok menni, ne akarja hogy menjek, mert úgy szeretem . . . De nem akartam gyengének látszani. Mentem anélkül, hogy visszaneéztem volna.

Eközben önkéntelenül előveszi a kis tokban megőrzött hajfűrtöt és gyöngéden megcsókolja.

Azonban az órára pillant és látja, hogy már fél tizenegy.

— Elég volt, tanuljunk!

III.

— Nem tudom mi kifogásod lehet ellene. Elég csinos, derék fiatalember, jó állása van és nagyon szeret téged. Bizony Juliska, most vagy a legszebb időben, tizennyolc éves vagy. Azt tudod, hogy én meg apád mennyire szeretünk téged. Csak javadat akarjuk. Alig van egy jó szavad hozzá. Folyton szomorkodol. Így elriasztod magadtól az embereket! Ugyan szólj már, mit is akarsz tulajdonképpen?

Juliska zokogva öleli át anyját.

— Édes anyám, hiszen tudod, én nem szerethetem Mátrayt. Tudod, hogy Nándor . . .

— Ugyan leányom, csak nem gondolsz arra a gyerekségre? Hiszen mind a ketten gyermekek voltatok és bizonyos vagyok benne, hogy Sajó régen megfeledkezett rólad. És ha nem is úgy volna, elszalasszuk most a bizonyos sze-

rencsét és várjunk két évig, akkor is a bizonytalanra ?

— De mikor csak őt szeretem! Higgyed el anyám, nem feledkezett el ő se rólam. Én tudom, én érzem, hogy most is szeret.

— Juliska, te nem tudsz semmit. Láthattad, én szerettem Sajót. Kedves, jó fiú, csak két-három évvel lenne idősebb! Nem szólnék semmit. De gondold meg, apád sem fiatal többé és nővéreid vannak. Nagy örömet okoznál apádnak, meg nekem is. Gondolj reánk és kísértsd meg Mátrayt szeretni. Ha szeretsz bennünket, akik felneveltünk, ne szomoríts meg leányom . . .

— Édes anyám, — zokog Juliska, csókolva anyja arcát, édes anyám, megpróbálom, pedig úgy fáj a szívem . . .

Az esküvőt májusban tartották meg.

IV.

A pedellus morogva nyitotta ki az ajtót az öreg Sajónak. A többiek, — morogja, — alig várták a szünidőt. Ez meg Karácsony napján is este hét óráig javítja a dolgozatokat a tanári szobában.

Sajó Nándor tanár pedig, se jobbra, se balra nem nézve halad végig a Főúton. Önkénytelenül keresztül vág az úton, befordul az Akác-sikátorba és megáll a második ház előtt. Huszonnyolc éve már, hogy mindennap megteszi ezt az utat.

Elgondolkodva veszi ki kabátjából a kulcsot és megfordítja a zárban.

— Nem, nem, — mondja csaknem hangosan és visszafordítja a kulcsot, — a mai estét nem töltöm abban a magányos barátságatlan szobában.

Átmegy a sarkon lévő kávéházba és leül egy ablak közelében. Merengve néz ki az utcán tovasiető emberekre. Bár csípős hideg van, az emberek mégis jókedvvel mennek egy-egy csomaggal hazafelé, mintha csak arra az öröme gondolnának, amit szeretetteiknek szerezni fognak.

Elkeseredve fordul el az ablaktól és bort kér. Kitölt egy pohárral és mereven nézi.

— Ejh, mondja, kezeivel legyint és felhajtja a bort.

Végig simítja homlokát. Kivesz zsebéből egy kis kopott ócska tokot. Kinyitja és nézi azokat a sötétbarna göndör hajszálakat.

Szeméből egy könnycsepp gördül le arcára.

— No nézze, milyen fényes az öreg szeme! — mondja Zsán a kasziroskisasszonynak. — Alaposan becsíphetett valahol!

Adler Sándor.

Vihar után.

*A kis virágra zord eső esett,
Paskolva, csapva a mező felett;
A kis virágra ráhajolt a gaz
És eltemette nemsokára az.*

*S a hogy' kitisztult: a virág megint
Kibújt a giz-gazból és élve kint,
Virúlt ott a mezei pázsiton,
S nem fődte akkor már be semmi gyom.*

*Oly jól esett ezt látnom énnékem;
— Igen, hisz a későbbi éveken,
Ha a vihar már máshol vonul át,
Előjön szép virágod ifjuság.*

*Nem tör meg a bánat, gond teljesen;
Hiszen, ha a virág ereje sem
Tört meg a gaz nehéz sulya alatt,
Engem se zúz szét a bajáradat.*

*Vihar elszáll, — nem lesz szívembe' bú,
Az ég kitisztul, langy szellője fú
Keresztül lelkem, szívem rejtekén:
És ismét ifju. vig lehetek én.*

Hegedüs Nándor.

Ferike pályafutása. Csillag Endre.

Tizenöt éves leányka volt Ferike kisaszszony, midőn felsőbb iskoláit elvégezve, hálát adott a jó Istennek, hogy nem nagyon kedves tanárnőitől megszabadította a gondviseles.

— Most a zene-művészetnek szentelem magam, — mondta lelkesülten egy alkalommal. — És meglássa, — folytatta szép fekete szemeit reám vetve, — hogy dicsőséget szerzek a művészetnek zenei tehetséggel.

Eközben szeme a selymes, hosszú pillák alól csak úgy sugárzott a nagy boldogságtól . . .

Elmúlt egy esztendő. Közben édes atyja cimbalommal és kitűnő hangu hegedűvel lepte meg Ferikét. Már tudott is szépen cimbalmozni és a vonót is meglehetősen kezelte. De az isteni szikra, — amit azelőtt egy évvel fedezett fel magában, — még mindig nem akarta virtuózus zene-művészsé avatni.

Láttam is, midőn haladása után érdeklődtem, hogy nincs már benne az a nagy lelkesedés. De azért a világért sem vallotta be, hogy szándéka megváltozott volna. Hogy ambícióját fokozzam, kijelentettem, hogy én is megtanúlok hegedülni.

— Igazán? No, — mondta újabb lelkesedéssel, — ha maga is megtanúl, akkor

nagyobb kedvem lesz nekem is a továbbtanuláshoz.

Majd pajkosan hozzá tette :

— Ugy-e, ha már mindketten művészek leszünk, koncerteket is fogunk rendezni ? . . .

Nemsokára azután én is vettem egy hegedűt. Mivel nagyon nehezen haladtam előre, bár a legnagyobb ambícióval fogtam is hozzá, szemlátomást fogyott a Ferike ábrándja is, hogy mi még valaha nagyobb társaságot gyönyörködtessünk művészetünkkel.

Egy napon szomorú elszántsággal fakadt ki:

— Nem ér ez az élet semmit sem!

Meghökkenve néztem szomorúságban is bájos arcára.

— Csak nem bántotta valaki? — kérdeztem komolyan.

— Nem bántott senki, — válaszolta szintén komolyan.

Szemeit mélán egy pontra helyezte s elgondolkodva állott előttem.

— Hát akkor mi készítette e szomorú kifakadásra? Hisz mindene megvan, mit csak szeme kíván! — faggattam tovább.

— Mit a szemem kíván, az igaz hogy megvan, de a szívem vágya nincs kielégítve.

Egy mély sóhaj röppent el e szavak után piciny eperajkáról. Szótlánul állottam előtte. Néma fájdalmát nem akartam további szavaimmal megszentelteleníteni.

— Tudja mire határoztam magam? — kérde végre megtörve a csendet, miközben szép sugár alakja kiegyenesedett.

Szótlánul, de kíváncsian néztem sötét, mélytüzű szemeibe, lesve, piciny rózsabimbó-szája szólásra nyílását.

— Ügyvéd leszek! És már a jövő héten be is iratkozom a gimnáziumba!

— Ügyvéd! Zene-művész! Nem gondolja kisasszony, hogy ez kissé különös?

— Nem! Sőt nagyon is érdekesnek találom. Külömben is, — folytatta felhevülve, — a zenét csak mellékesen, időtöltésből fogom gyakorolni.

— Nem magának való az Ferike; testet, lelket ölö az a sok tanulás, — igyekeztem lebeszélni szándékáról.

— Már pedig én kitűzött célomtól el nem térek. És megíássza csak annak idején, mily híres ügyvéd válik belőlem!

— Úgy hiszem, — mondtam kissé boszúsán, látva beszédem hiábavalóságát, — hogy reggelig megint mást fog gondolni és nagyon valószínű, hogy holnapután már az orvosi diplomáról fog himnuszokat zengen!

— Pedig ez most igazán komoly elhatározásom, — jegyezte meg pajzánul, látva az én el nem tükölközhető boszúságomat.

— Majd elvállik, hogy mi lesz! — s egyelőre nem beszélünk többé e dologról . . .

. . . Eijött a tél is. Nagy fehér hópelyhek szállingóztak alá a szürke fellegeből.

Unalmasan teltek a napok; az esték még unalmasabban. Pedig mily remeknek ígértek a hosszú téli esték. Mily boldogság lett volna, ha a lelkesedéshez mértén a nagy zene-művészetből csak annyi is megmaradt volna, hogy legalább némileg játszani tudtam volna a hegedűn. Abban az esetben alkalmam lett volna Ferikével tölteni el az így nagyon is unalmasan hosszú estéket.

A hideg téli napok folyamán ritkábban találkoztunk és így nem tudtam meg jó ideig a Ferike magán-ügyeiből semmit.

Legközelebbi találkozásunk alkalmával a legelső kérdésem az volt, hogy mennyire haladt a tanulásban és hogy meg van-e elégedve a tanáraival? Csodálkozva nézett reám. És mintha régi emlékek között keresgélt volna gondolatában, nem válaszolt mindjárt. Hanem annál bőbeszédűbb lett azután. Elbeszélte, hogy az őszi találkozásunk óta mi minden történt.

Nem íratkozott be a gimnáziumba és így ügyvéd sem lehet. Lebeszélte az édes apja, azt hozva fel okúl, hogy ő már nagy leány és nem iskolába, hanem férjhez kell mennie.

Pedig, ezt az egyet ám igazán elhíheti, — szólt hamiskásan mosolyogva reám, — hogy nincs szándékomban soha férjhez menni!

— Meglássá Ferike, — mondtam elkomolyodva, — hogy ebbeli szándékát is meg fogja rövidesen változtatni.

— No majd meglássá, hogy nem, mert határozott szándékom az örökös leány-pályán maradni . . .

— — Midőn a madarak visszajöttek és a virágok tarka szőnyege borította be a rétet, Ferike is hozzá simúlva vőlegényéhez boldogságtól kipirult arccal beszélt a madár-csicsergésről, a bimbó-fakadásról és szíve örökké nyíló szerelméről . . .

És amint találkoztunk, emlékeztettem változatos pályaválasztására. Erre ő mosolyogva mondta, hogy most már igazán nem változtatja többé a pályáját s ha majd szeretett vőlegénye karján a templomba lép, megtalálta a — *valódi* életpályát . . .

Vágyódás.

*Csak járok s helyem nem lelem sehol —
Valami üz, valami egyre kerget!
Valami benn úgy fáj s ha egyedül
Lehetnék, tán sírnék, miként a gyermek!*

*Ó múltj idő, hadd öleljem újra őt!
Szágúldj, ragadd tova bár ifjuságom!
— Ah, úgy hiszem, hogy átkozott vagyok
S végzetem, hogy többé őt sohse látom!*

Homonnai Albert.

Mégse alkalmazták. Dutka Ákos.

I.

Bukovai polgármester úr a kalapját kefélgette, Bukovainé öngagsága meg idegesen dörömbölt az ablak üvegen; a szobában pedig, mintha félbeszakított vitaközös visszhangjai csengettek volna.

Bukovai úr, aki ismeretes volt hirtelen természetéről, de hivatalos lelkiismeretességéről is, határozott lépésekkel indult az ajtó felé, de a küszöbön megállott és békülöt hangon csak ennyit mondott:

— Ha öt óráig kedvezőbb képesítésű ember nem ajánlkozik, hát kivételesen hallgatok a rábeszélésre és Cserép Andort fogjuk alkalmazni. Nehány pillanatig válaszra várt, — de mert sejtette, hogy úgy sem kap, felcsapta a kalapot és elment.

Bukovai úr alig fordúlhatott a másik utcába, már is ott volt Cserép Andrásné a Bandi fiával Bukovainé öngagsága kis szalónjában és a két asszony folytatta a tárgyalásokat.

Bandi pedig, az a szöke, fakó-képű, vézna kamasz ott ült egy karos-székben lábait a szék alá húzva, mint az iskola-padokban mathesis órán, és hallgatott, hallgatta a mamát meg a nénit, akik egész délután tanácsokkal tömték a fejét:

— Ugy bizony fiam, csak előzékeny legyen, mert az én uram olyan heves ember, de ha megszeret valakit . . . no majd meglássa csak . . . no meg mindenütt sokat tesz a jó modor.

Bandi csak elmélkedett a mondottakon.

. . . Jó modor? Már hogyne volna neki jó modora, hiszen mindig eminnens volt, mindig őt mutatták például a többieknek.

Erre aztán valami büszkeség töltötte el, hogy most már alkalma lesz megmutatni, milyen is az az eminnens modor.

II.

Másnap reggel 9 órakor Bukovai úr már a hivatalában ült. Éppen a folyamodványokat forgatta, kezébe került a Bandié is. Nézte a bizonyítványokat — eminnens . . .

De miért protegálják? tépelődött Bukovai úr, ő nem szereti az ilyesmit . . . hm . . . hm . . . Hümmögött és forgatta ceruzáját, de aztán mégis a Bandi nevét írta az első helyre.

Kopogtak. Lassan nyílt ki az ajtó és Bandi lépett be, határozatlan léptekkel jött az íróasztalig s már-már kiszaladt a száján, hogy „Károly bácsi“, de eszébe jutott, hogy ő most hivatalos közeg és szónokolni kezdte:

— Tekintetes polgármester úr . . . az öngagsága . . . a néni tanácsára . . . a mama . . . a néni . . .

Bukovai úr elmosoyodott és félbeszakította az érdekesnek ígérkező mondókát:

— Jól tette barátom, kogy feljött, noha csak 11 órakor döntenek a dolgában, de azért csak üljön ahhoz az asztalhoz; itt fog mellettem dolgozni, — már tudni illik, ha a tanács választása önre esnék.

— Igenis kérem — és Andor úr oda húzódott az asztal mellé. Leült és úgy érezte, hogy kelletténél jobban megy a dolog, hiszen ő úgy felt attól a félbeszakított mondókától — és tessék, még el se kellett mondania, pedig ő egész éjszaka nem aludt miatta. Aztán eszébe jutott a tegnapi tanácskozás, a sok figyelmeztetés, magyarázat a modorról, az előzékenységről.

Bukovai úr szivarra gyújtott és valamit figyelmesen kezdett nézegetni, valami képet. Nézte . . . nézte, hogy még a szivart is az asztal szélére tette. Andor úr mindezt áhítatosan figyelte és azon tűnődött, mikép lehetne ő most előzékeny. Egyszerre csak, mintha az Andor kedvéért történnék, — Bukovai úr leütötte a szivart.

Nosza Andor mint a macska termett ott, s kapta fel a szivart és borította fel a vonalzóval a kalamárist. Bukovai úr előtt végigfolyt az érdekes képen a tinta. Andor meg ott állott a szivarral, mint egy sóbálvány.

Bukovai urat elfutotta az indulat:

— Ügyetlen! hallatlan ügyetlen . . . és még merészkedik! . . . Ugyan menjen előlem . . . Üljön le . . .

Andor elkotródott a helyére, de nem tudott nyugodni a gondolattól, hogy okvetlenül meg kell engesztelnie a polgármester urat.

Lassan megfogalmazott egy cifra bocsánatkérő mondatot és leste, figyelte a polgármestert. Egyszer aztán felállott és oda sompolygott az asztalhoz, de amint szólni akart, ráförmedt Bukovai:

— Nos mit akar megint? . . . mondtam, hogy üljön le . . .

És Andor úr szótfogadott, de a kifőzött tervről nem tudott lemondani, de bátorsága sem volt mégegyszer az asztalhoz menni, hanem valami alkalmat várt és csakugyan Bukovai úr felállott és egy iratsomót tett Andor elé.

— Ezt lefogja másolni.

Andor ezzel bátorítva érezte magát arra, hogy elmondja a cifra mondatot. El is kezdte, de Bukovai megint félbeszakította.

— Jó, jó . . . megbocsátom az ügyetlenségét.

Ez már nagyon bántotta Andor úr eminens modorát. Minden fáradsága kárba vész és még azt hiszik róla, hogy ügyetlen. Nem — ő befogja bizonyítani és meg is fogja mondani, hogy ő nem ügyetlen.

Az óra 11-et ütött. Bukovai úr vette a

kalapját, újra megkefélgette és az iratokkal a hóna alatt a tanácsterembe indult.

Bandi felugrott, hogy ajtót nyisson és újra elmondhassa a bocsánatkérését, de oly szerencsétlenül rohant az ajtó felé, hogy útjában kiütötte Bukovay úr kezéből a fényesre kefélt kalapot. A kalap behorpadt.

Bukovai nem tudott szólni a megrágtól, rácsapta Bandira az ajtót, aki elég jól hallhatta az ajtó megőli:

— Ügyetlen számará . . .

Bukovai pedig dühösen ment az asztalhoz és kitörölte a Cserép Andor nevét az ajánlottak közül.

Poéta . . . gyöngykalapló.

*Poéta olyan, mint a kagyló,
A melyben drága gyöngy terem,
Melynek vérén a belehulló
Porszemecskéből gyöngy leszen.*

*Elenyésző kis porszem másnak
Sok elmúló nyers gondolat,
De szívem vérin gyönggyé válnak
S keblemből gyöngy: kis dal fakad.*

*Kagylónak porszem vérit szívja,
S ha vesztí, vére veszt vele;
Dalom ha elszáll, érzem mintha
Szívemnek része törne le.*

*Kagylóé a gyöngy, míg szívében, —
Átadva — rája elveszett;
Lelkem dalom od'adva, érzem:
Megint egy gyönggyel kevesebb . . .*

*. . . Egy gyöngybe önti lelke fényít,
Szívét az utolsó csepp vérig, —
Hogy szebb legyen a többinél,
S ha elközelget végső napja
S, a legszebb gyöngyöt is kiadja —
Úgy élete is véget ér!*

Haraszty Lajos.

C S A R N O K.

Mortimer.

Sátánné asszonyosság.

(6) Humoros elbeszélés.

Persze, nem értették meg. Ekkor Ádám úr elkezdte borzolni a haját és dörzsölni az arcát, hogy jön mindjárt Sáfránné, aki megmossa az ő fejöket. Ábelné azt hitte, hogy mosdóvizet akar. Fogta tehát a mosdótálat és ment ki a kútra vízért. Ádám úr látta,

hogy nem boldogúl. Észrevett egy ládát, felnyitotta a tetejét és mindketten belé búj-
tak. Csak épen annyi idejük volt, hogy be-
csukják az ajtaját, már ott volt a fakanalas
veszedelem. Sáfránné Abel úrnak esett:

— Nem látta erre a lányomat valami
cinegetermetű léhűtővel?

Ábel úr nem értett az egészből egy szót
sem. Nem tudta elképzelni az összefüggést
a történetek között. Előbb jön Ádám úr meg
Évike és vizet kérnek mosdani; aztán bele-
bújnak a ládába; végre jön Sáfránné a fa-
kanállal. Különösen a fakanállal nem volt
tisztában. Végre kisütötte, hogy a fakanalat
talán a feleségének akarja ajándékozni,
ezért így felelt:

— A feleségem? Jön rögtön, vízért
ment a kútra.

Sáfránné meg azt hitte, hogy tréfálni
akar vele Ábel bácsi. Félelmesen meglóbálta
a kanalat, miközben hangja megütötte a
magas C-t:

— Hát hallja az úr, azt mondom magá-
nak, ne hozzon dühbe! Meg fogja rögtön
mondani, hová dugta el őket?! Mert külö-
mben először ezt a fakanalat töröm össze az
úr hátán, aztán kiszakítom az állkapcáját
és azzal a számár állcsonttal minden csont-
ját úgy összetöröm, de úgy, hogy még az
ítéletnapján se fogja életre kelteni semmi-
féle mennyei trombita!

Ábel bácsinak fennakadt a szeme ijed-
tében:

(Folytatjuk.)

S Z I N H Á Z.

A dada. Erkölcrajz. Írta Bródy Sándor. —
A legrealisabb hangokat üti meg eddig a
magyar irodalomban. Furcsa jószág az a
toll! Mindenre jó a világon. Lehet vele
festeni, alakot faragni, mint a vésővel; az
óriási tűzvészeknél, melyek nemzeteket ver-
nek fel álmaikból, szerepel mint tapló, mely-
ből az első szikrát csiholják ki. Manapság
rendesen két dologra szolgál: Kenyérkere-
setre és fényképezésre. Bródy kitűnően ke-
zeli e fényképező készüléket; felvételei rop-
pant hűek — de lencséje mintha nagyítna;
s mintha nem szeretné a verőfényes időt,
ehelyett mindig borús napokon dolgozik és
folyton sötét színekkel. — „A dada“, ha
nem kívánja magának a dráma címet, mint
rajz, helyét megállja. Hogy drámai mű
lehessen, ahoz nincs meg a kellő egysége.
Külömben erre az író — szemelláthatólag
nem is törekedett. Inkább jeleneteket akart
festeni a társadalomból. Legerősebben emeli
ki természetesen a dada történetét, e sze-
gény parasztlányét, kit elcsábít a pesti ifjonc,
aztán dadának kényszerül menni, hogy
éltét öngyilkosság által a cselédtanyán fe-

jezze be. Erős vonásokkal jellemzi még a rendőrt, az elpusztult kéjő áróját, a budapesti romlott társadalmat. Legsikerűlőbb alakja az ügyvéd tudakos bakfis lánya, kinek lelkiületét a sok olvasás, meg a maga körül látott romlott élet annyira megzavarja, hogy egész vigjátéki alakká lesz. — Felűő még „A dadában“ a férfi és női nem szembe állítása egymással. A férfi az úr, kinek kezében játékszer, élvezeti cikk a nő. A dadát megöleli a pesti strici, az ügyvéd, a részeg rendőr, szóval ahány férfi, mind jogot formál hozzá. A darab végén a dada, a nő, gyufát iszik és meghal, a csábító pedig, a férfi, nyugodtan hallgatja végig a jámbor nazarénus apostoli prédikációját, azzal karófogja másik szeretőjét és felemelt fővel távozik.

(H. A.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A nagyváradi és biharmegyei nőegylet hangversenye. A nőegylet márc. 1-én ugy anyagilag, mint erkölcsileg sikerült hangversenyt rendezett. Volt hedű, zongora, gordonka, cimbalom, még ének-duett is. — de a műsor legkimagaslóbb pontja mégis **Várady Antal: Magyarok Istene** c. rapszódikus költeménye volt. A szerző nem felolvasta, de valóban drámailag előadta azt. — S midőn átnyújtották neki a nőegylet ezüst babérkoszoróját, köszönetül előadta **Látogatás** c. versét. Hangja oly meghatottan s a fájó érzés valódi könyeitől oly fátyolozottan rezgett, hogy a közönség fogékony részének szemébe is köny csillogott — Fel kell meg említenünk, **Nagy Dezső** keresetlen, igazi művészettel előadott cimbalomjátékát, mely a műsornak náladatlan utolsó pontja volt.

A református dalestély A református énekkar márc. 2-án tartotta hangersenye is nevezhető dalestélyét. Mint rendszeren, most is jól sikerült; vagy tán még jobban. A gondosan betanított és sikeresen előadott énekszámokért **Gerencsér József** karnagyot illeti az elismerő dicséret. — Több szavalat és zene-szám között a műsor egyik érdekessége az a melo-dráma volt, melyet **Szemes Imre Schwartz Géza** ügyes zongora-kísérete mellett adott elő

Kérjük a kiadókat, hogy a náluk megjelent munkák egy példányát küldjék meg az „Előré“-nek.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B. M. Helyben. Jó helyre fordult. Deesy dalait — miket mi teljes értékűben méltattunk — legkönyebben szerkesztőségünk útján szerezheti meg. Szerző lapunk belső barátja lévén, mi a megjelenés után leg-hamarabb megküldhetjük azokat önnek. — **G. T.** Geszt. Köszönettel vettük. — **Kond.** Helyben. Nem tudjuk mire vélni hallgatását. — **Sz. A.** Sámson. Az előbbi üzenetet önnek is is-

mételhetjük. — **R. F. úrnő.** Pápa. Megkaptuk. Köszönjük szives fáradozását a nemes cél érdekében Hazafias üdvölet. — **usz—ri.** Helyben. Névtelen levele re nem válaszolunk. — **K. D.** Helyben. Azt kérdi ön, hány előfizetőnk van. — Ilyesmit nem szoktunk elárulni, ez szerkesztőségi titok. — **Többeknek.** Munkákat csak a czipiros egyik oldalára kell írni!

A kiadóhivatal üzenete:

(Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldányt adunk. — Hirdetéseket felvesz a kiadó hivatal.)

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Nagyvárad, Kőrös-utca 3.

Levelek és előfizetések
— ide címzendők. —

Előfizetési ára:

Egy évre 8 Kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „
Egy óra 70 fill.
Egy szám 20 fill.

!! Nagy látványosság !!

a Nagy-Piacz-téren. (Andrényival szemben.)

Panoptikum, anatómiai múzeum és állatsereglet. Az állatseregletben a legritkább és legkülönlegesebb állatok láthatók. Naponta kétszer a legkülönneműbb állatokkal nagy előadás.

Vasárnap 3 előadás !!

Koczka Antal és Fiai.

SZENZÁCIÓS ÚJÍTÁS!

Háasz Manó női divatáruháza

NAGYVÁRAD.

Főüzlet: Zoldfa-utcán. Fióközlet: „Amerikai áruház“ Fő-utca.

Minden vevőnek, aki tiz forint értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy életnagyságu (60 cm. magas) művésziessen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen**, még akkor is, ha a bevásárlás aprébb részletekben történik. Csúpán a díszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 kr. számítom fel. Ezen életnagyságu ingyen fényképet magát, a világ egyetlen műintézete sem képes 10 forinton alul elkészíteni, a legcsekélyebb vásárlásnál pénztáram egy fénykép-bont ad.

A moszkvai

Popoff K. és C. Testvérek cég
világhírű csomagolt theái

csak is ezen véd-
jeggyel jönnek for-
galomba.

Kaphatók minden előkelő üzletben.

Nyom. Neuman V. könyvnyomdájában.